

sluttede Traktater og ved vor Villighed til at slutte nye og fuldkommengøre ældre, maa vort Parti ligesom Regeringen erkende, at en saadan Retstilstand mellem Staterne, at der vil være Anvendelse for Voldgift under alle Forhold, i Øjeblikket ikke er til Stede. Denne Erkendelse deles af alle europæiske Stater, smaa som store uden Undtagelse. Det er derfor til ingen Nytte og ganske betydningsløst, at det socialdemokratiske Parti foreslaar, at vi skulle henvise Neutralitetskrænkelser til Afgørelse ved Voldgiftsdomstole. Dertil fordres nemlig, at begge Parter skulle være villige dertil eller begge Parter være forpligtede dertil. Selvfølgelig vilde det være en meget ønskelig Fremgangsmaade, men en saadan Erklæring om Villighed eller Overtagelse af Forpligtelse dertil kan i Øjeblikket fra Danmarks Side kun gælde for tre Lande, nemlig Holland, Portugal og Italien, med hvilke Lande Danmark som bekendt har sluttet Traktater om en Afgørelse af Tvistigheder ved Voldgift under alle Forhold uden noget som helst Forbehold. Nu er der vel ikke nogen, der tænker sig Muligheden af, at en af disse tre Magter skulde have i Sinde at krænke vor Neutralitet. Med ingen anden Magt er det hidtil lykkedes Danmark at faa indført obligatorisk Voldgift for alle Forhold, ikke en Gang med vore Nabolande, Sverige og Norge. Denne Vej er altsaa ikke betryggende i Øjeblikket og hjælper os ikke ud af de Vanskeligheder, som kunne opstaa for os, om vor Neutralitet udsættes for en forsættelig Krænkelse, og den vil i en overskuelig Fremtid ikke blive betryggende.

Vi betragte det derfor som en Vinding af største Værdi, at Regeringen ved Konseilspræsidentens Udtalelser ved disse Forslags Forelæggelse har taget et klart Standpunkt med Hensyn til Maaden, paa hvilken vor Neutralitet maa hævdes, og at den navnlig har erkendt, at Hovedstaden nødvendigvis maa sikres saavel mod Angreb fra Søsiden som fra Landsiden, for at Neutralitetsforsvaret i det hele kan blive muliggjort. Særlig paaskønne vi, at Regeringen i saa Henseende ikke har følt sig bunden ved tidligere Udtalelser, som enten kunde hidrøre fra utilstrækkeligt Kendskab til de Forhold, der her ere af Betydning, eller hvile paa Forudsætninger, som ikke længere ere til Stede. I denne Retning pegede ogsaa det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) i sit Foredrag. Jeg har for Eksempel den Tro, at Modstanden

mod en Sikring af Hovedstaden ved permanente Anlæg mod et Angreb fra Landsiden for en Del er bygget paa en Mulighed, som for en Menneskealder siden var til Stede, for, at vor Flaade kunde have nogen Udsigt til at afværge en Landgang paa Sjælland. Hvis den Mulighed fremdeles var til Stede, og hvis den kunde øges ved eventuel Støtte fra vor Hær, var med det samme Hovedstaden saa temmelig sikret imod en Overrumpling fra Landsiden. Søofficererne have til en vis Grad delt denne Opfattelse, og den har ingenlunde været ubegrundet paa den Tid, da vor Flaade havde en lignende Størrelse som vore nærmeste Naboers. Men efter at navnlig den tyske Flaade i den sidste Menneskealder er vokset op til at blive den næststørste Flaade i Europa, er Forholdet væsentlig forandret. Saa er Forholdet nemlig forandret derhen, at saa magter vor Flaade ikke mere at afvise og forhindre en Landgang.

Der skal nu ikke i disse Udtalelser ligge nogen som helst Antydning af, at det særlig skulde være fra vor sydlige Nabo, vi maatte befrygte en Krænkelse af Neutraliteten, de angive kun Muligheden af en Overrumpling af Hovedstaden og af, at det kunde tænkes, den vilde lykkes, hvis Byen laa aaben mod Landsiden, og de angive, at en saadan Mulighed er og maa være Genstand for Overvejelse hos alle de Magter, som ere interesserede i, at Danmarks Neutralitet ikke brydes til Skade for dem selv og til Gunst for en eventuel Modstander. Jeg har den Tro, at er vort Forsvarsvæsen betryggende ordnet, har Flerparten i Forsvarskommissionen fuldkommen Ret i den Anskuelse, at saa er Sandsynligheden størst for, at ogsaa vor Neutralitet vil blive respekteret.

Jeg kan ikke tænke mig, at Danmark skulde være udsat for et Angreb af en enkelt Stormagt, uden at nogen anden Magt vilde modsætte sig det, og jeg kan i Afslutningen af Konventionerne mellem Nord- og Østersømagterne — i hvilke Konventioner de underskrivende Magter forpligtede sig til at opretholde status quo og til, hvis en eller anden af dem vil gøre Forsøg paa at bryde den, da at hindre det — kun se en Stadfæstelse paa den Anskuelse, at Danmark ikke vil blive Genstand for et isoleret Angreb fra en eller anden Stormagts Side. Var Muligheden for et isoleret Angreb til Stede, skal jeg villig erkende, at da var Resultatet ogsaa paa Forhaand givet. Men kan der under alle Forhold ventes Hjælp — og herfor